

Fem eksempler på sagsforløb om familier med ikke- vestlig baggrund

Indledning

Dette katalog indeholder fem konstruerede sagsforløb, som er udarbejdet i forbindelse med Ankestyrelsens undersøgelse: ”Kommunal praksis i sager om udsatte børn og unge med ikke-vestlig baggrund” bestilt af Social- og Ældreministeriet 2022.

Ankestyrelsen har konstrueret de fem sagsforløb på baggrund af en juridisk og børnesagkyndig gennemgang af 12 sager om udsatte børn og unge med ikke-vestlig baggrund. Formålet er ikke at præsentere ideelle sagsforløb, men at vise variationen i de udfordringer, som kommunerne kan møde i deres arbejde med udsatte børn, unge og familier med ikke-vestlig baggrund samt forskellige måder, de håndterer udfordringerne på.

De konstruerede sagsforløb er sammenskrivninger af flere anonymiserede sager, der illustrerer kommunernes håndtering af sagen, fra de modtager en underretning, foretager en faglig udredning og valg af indsats, til de følger op på sagen.

Det skal bemærkes, at kompleksiteten i sagsforløbene ikke alene beror på, at familien har ikke-vestlig baggrund, idet mange af de problematikker, kommunerne møder i de ikke-vestlige familier, også findes i vestlige familier. Dertil kommer, at vi specifikt har bedt kommunerne sende sager, som de oplever som særligt komplekse. Der er dermed ikke tale om et repræsentativt udvalg af sager om børn, unge og familier med ikke-vestlig baggrund, men om et udvalg af særligt komplekse sager.

Kommunernes sagsbehandling er vurderet ud fra både et juridisk og et børnesagkyndigt perspektiv. I den sammenhæng er der også foretaget en vurdering af, om der er særlige forhold i sagen, som er knyttet til familiens oprindelse. Når det er relevant, gør vi opmærksom på, hvilket perspektiv vurderingen kommer fra.

Indhold

SAGSFORLØB 1: SPROGLIGE UDFORDRINGER	5
SAGSFORLØB 2: TRAUMATISERET FLYGTNINGEFAMILIE	9
SAGSFORLØB 3: SAMLET ANBRINGELSE AF SØSKENDE	13
SAGSFORLØB 4: NEGATIV SOCIAL KONTROL	17
SAGSFORLØB 5: UDREJSE VED UDSIGT TIL ANBRINGELSE	21

Sagsforløb 1: Sproglige udfordringer

Særlige udfordringer i sagen

- Svært at bruge tolk
- Manglende forståelse for kommunens bekymringsgrad
- Håndtering af netværk

Om sagen

Familien består af en mor og hendes søn Abdul. Moren kommer til Danmark som flygtning i teenageårene. Hun er skilt fra Abduls far, og Abdul ser sjældent sin far. Familien bliver kendt af kommunen under morens graviditet med Abdul, da der er bekymring for moren og det kommende barn. Moren har svært ved at reflektere over sit barns behov og lever en ustabil tilværelse, hvor hun og Abdul flytter gentagne gange og periodevis står uden egen bolig.

Fra Abdul er omkring 5 år er der jævnligt kontakt mellem kommunen og familien frem til afgørelsen om anbringelse, da Abdul er 11 år gammel. I den mellemliggende tid iværksættes støtte i hjemmet i form af familiebehandling og senere også aflastning til Abdul.

Moderen forstår og taler dansk, men undervejs i forløbet beskriver rådgiveren flere gange, at der er væsentlige oplysninger og ord, som moderen ikke forstår, herunder ord som social og omsorg. Moren ønsker ikke at bruge tolk, da hun er bange for, at tolken kender nogen i hendes netværk, og hun vil ikke ”fortælle alle om hendes barn”.

Familien er del af en større familie med onkler, tanter, mostre og kusiner, som de ser. I en periode, hvor de er boligløse, bor de hos mormoren, og i en anden periode flytter Abduls moster ind for at støtte dem. Kommunen vurderer, at mormoren har en meget afgørende rolle i familien, men at hun ligesom moderen negligerer Abduls opførelse. Kommunen vurderer, at forløbet med at arbejde med morens forældrevedne kan blive svært, hvis familien ikke er inddraget.

1

UNDERRETNING

Kommunen modtager mange underretninger gennem Abduls opvækst fra bl.a. børnehaven og skolen. Underretningerne går på bekymring for hans voldsomme udadreagerende adfærd og bekymring for, om moderen kan håndtere hans vanskeligheder. Derfor er det svært at pege på, hvilken underretning der har været afgørende, da det nok mere er det samlede antal underretninger og tilbagemeldinger fra diverse fagpersoner og sundhedssystemet, der har været afgørende for anbringelsen.

Det er vores indtryk, at den underretning, der i sidste ende sætter gang i overvejelserne om anbringelse, er en underretning fra en boligsocial medarbejder otte måneder inden anbringelsen, som fortæller, at Abdul har gået rundt med en kniv og sagt, at han vil slå nogen ihjel.

2

FAGLIG UDREDNING

Kommunen laver en børnefaglig undersøgelse, da Abdul er nyfødt, og igen, da han er 10 år gammel. Siden laves et tillæg til den kort før anbringelsen. Den seneste børnefaglige undersøgelse og tillægget bygger på oplysninger fra skolen, aflastningsstedet, familiebehandlingen, netværksmøder, samtale med moren og børne-samtale.

Den seneste børnefaglige undersøgelse konkluderer, at Abdul har komplekse problemstillinger og massivt behov for specialpædagogisk støtte i alle arenaer. Abdul har brug for en hverdag med ro, struktur og forudsigelighed. Han har behov for socialpædagogisk behandling med professionelt personale.

Ved samtalerne med moren bliver der sjældent brugt tolk, da moren ikke ønsker det, fordi hun ikke stoler på tolkene. Men kommunen overvejer nogle gange, hvor meget moren forstår. Rådgiveren skal forklare mange basale ord, og det er svært at vurdere, om det udelukkende er sproget, der spænder ben for forståelsen. Der afholdes børnesamtale med Abdul, som dog har svært ved at være i samtalen.

Moderen er knyttet til sin mor og søster. Det fremgår ikke, at barnets og familiens private netværk indgår i udredningen.

3

VALG AF INDSATS

På baggrund af den børnefaglige undersøgelse træffer kommunen afgørelse om at anbringe Abdul. Inden da har kommunen forsøgt med familiebehandling og aflastning.

Kommunen laver en handleplan for aflastningen, men der foreligger ikke en handleplan for familiebehandling og anbringelsen.

Kommunen inddrager moren, og hun giver samtykke til foranstaltningerne. Abdul inddrages ikke og bliver først orienteret om anbringelsen efter, afgørelsen er truffet. Det fremgår ikke, at andre familiemedlemmer inddrages.

4

OPFØLGNING

Kommunen følger generelt op på indsatserne i sagen. Der er opfølgning på anbringelsen to og fire måneder efter anbringelsen. Det fremgår ikke, hvem der deltager, ud over at Abdul deltager ved den første opfølgning.

Ankestyrelsens vurdering

UNDERRETNING

Kommunens behandling af underretninger i sagen fremstår generelt ikke systematisk. Herudover handler kommunen umiddelbart langsomt i forhold til familien. Der kommer mange underretninger fra skolen og man forsøger sig med forskellige støttende foranstaltninger, men samlet set kommer Abdul ikke i bedre trivsel.

FAGLIG UDREDNING

Den børnefaglige undersøgelse afdækker omfanget af Abduls vanskeligheder, men man kunne med fordel allerede flere år tidligere have udarbejdet et supplement til den børnefaglige undersøgelse. På det tidspunkt havde kommunen allerede kendskab til, at Abdul havde betydelige vanskeligheder.

Det er positivt, at rådgiveren har forsøgt at forstå morens kulturelle baggrund i forbindelse med den børnefaglige undersøgelse.

Selvom det er positivt, at kommunen tager højde for morens ønske om at fravælge tolk, for at undgå at tolken har relation til hendes netværk, vurderes det, at drengens vanskeligheder udvikler sig i en sådan grad, at det bliver nødvendigt for sagens videre forløb at sikre, at familien har en reel forståelse for bekymringsgraden og for Abduls behov for hjælp. Det er et dilemma, om man skal benytte tolk i en situation som denne, men i retrospektiv kunne man med fordel have presset mere på for tolk af hensyn til barnet.

VALG AF INDSATS

Kommunen burde have handlet med mere indgribende foranstaltninger tidligere i forløbet og truffet afgørelse om en anbringelse på et tidligere tidspunkt. Der går for lang tid, hvor Abdul er i nogle rammer, som på ingen måde sikrer hans trivsel. Han har en voldsomt negativ udvikling, hvor flere fagpersoner må give op grundet hans voldsomme adfærd. Det er svært at sige, om familiens baggrund er årsagen til udviklingen, eller om det er familiens almene manglende ressourcer.

Der burde foreligge handleplaner for familiebehandlingen og anbringelsen. De manglende handleplaner og heraf følgende mål for indsatserne gør det vanskeligere for en mor, der har begrænsede sproglige kompetencer, at se formålet med indsatsen, ligesom det vanskeliggør kommunens arbejde med at evaluere indsatsernes effekt.

OPFØLGNING

Der er løbende opfølgning på indsatserne, men opfølgningen kunne med fordel have været gjort mere systematisk.

Sagsforløb 2: Traumatiseret flygtningefamilie

Særlige udfordringer i sagen

- Traumer og psykiske problemer knyttet til familiens forhistorie
- Vold
- Manglende netværk i Danmark som følge af at være flygtet

Om sagen

Familien består af en far og tre børn, hvoraf Daviti er den yngste på 13 år. Familien er flygtet fra deres hjemland. Moren er død, da Daviti var helt lille. Inden familien kommer til Danmark, har Davitis far i perioder arbejdet langt væk fra familien, og børnene er vokset op hos anden familie.

Davitis far flygtede med Daviti fra familiens hjemland og har boet med ham i et andet land i en periode, inden de kom til Danmark. Davitis brødre boede imens hos en kusine i hjemlandet. Daviti, hans brødre og far er nu samlet i Danmark. Davitis far har alvorlige psykiske problemer og får blandt andet konstateret PTSD, mens han er i Danmark. Daviti får også konstateret PTSD. Faren er svær for kommunen at samarbejde med i den forstand, at han er vanskelig at lave aftaler med. Han glemmer ofte aftalerne og dukker ikke op.

Kommunen er på, lige fra familien kommer til Danmark, og familien får tilknyttet en integrationsmedarbejder, som hjælper dem med at falde til i Danmark. Dette har været en stor støtte for familien. Familien er også blevet koblet sammen med en netværksfamilie, der ligeledes er kommet til Danmark og har skullet etablere sig. Da det ender med, at Daviti bliver anbragt, finder kommunen en § 54 støtteperson til faren, som taler familiens modersmål.

Sagsbehandleren har desuden en tæt kontakt til familien gennem hele forløbet.

Der er tale om en familie med en skrøbelig tilknytningsstruktur, hvor der har været mange skift i deres kontakt, mens far og børn var i hjemlandet. På trods af relevante tiltag fra kommunen har det været svært at afhjælpe konsekvenserne af familiens forhistorie.

1

UNDERRETNING

Kommunen har modtaget mange underretninger om Daviti. Underretningerne handler blandt andet om mistriivsel, selvskadende adfærd og vold i familien. Underretninger om vold og om selvskadende adfærd bliver vurderet akutte af kommunen.

Det er vores indtryk, at den underretning, der er mest afgørende for, at kommunen på et tidspunkt vælger at anbringe Daviti, er fra politiet via børn- og ungevagten, som har været involveret i konflikter mellem faren og Daviti. Konflikterne handler især om skolefravær. Samme dag vurderer kommunen, at underretningen ikke er akut.

Kommunen afholder underretningssamtale med faren små to uger efter og børnesamtale med Daviti godt to uger efter underretningen. Ved underretningssamtale med faren oplyser han, at han har slået Daviti. Det har kommunen ikke været bekendt med tidligere. Faren fortæller, at han ikke længere magter at have Daviti hjemme, da der er tale om voldsomme daglige konflikter. Faren føler sig magtesløs, og Daviti mistrives i høj grad.

2

FAGLIG UDREDNING

Kommunen har allerede forud for politiets underretning udarbejdet en børnefaglig undersøgelse. Det skyldes, at kommunen allerede modtog underretninger om Davitis mistriivsel inden politiets underretning. Det tager kommunen godt et år at udarbejde den børnefaglige undersøgelse. I forbindelse med den børnefaglige undersøgelse indhenter kommunen oplysninger fra skolen og taler med Daviti og hans far flere gange. Der er også flere planlagte samtaler, som Davitis far udebliver fra, fordi han enten glemmer dem eller ikke har overskud til at deltage. Dette er med til at forlænge den tid, det tager for kommunen at færdiggøre den børnefaglige undersøgelse. Ved samtalerne med faren bliver der brugt tolk. Det gør der også ved samtalerne med Daviti i starten, men behovet for tolk forsvinder i takt med, at Daviti bliver bedre til dansk. Der bliver ikke inddraget professionelt netværk og heller ikke privat netværk i den faglige udredning. I forhold til det private netværk skyldes det, at familien ikke har et netværk i Danmark, da de få år tidligere er kommet til landet som flygtninge.

Den børnefaglige undersøgelse konkluderer, at der skal iværksættes familiebehandling med henblik på at give Davitis far redskaber til at styrke hans forælderrolle og relationer til børnene. Undersøgelsen konkluderer, at børnene har brug støtte hver især ud over familiebehandlingen. I forhold til Daviti er der brug for afklarende samtaler hos en psykolog. Kommunen vurderer, at der er brug for at starte med familieproblematikken, da børnenes individuelle behov for hjælp og støtte dermed forhåbentlig vil blive afdækket.

3

VALG AF INDSATS

To en halv måned efter politiets underretning beslutter kommunen at bevilge aflastning til Daviti. Ganske kort efter ændres aflastningen til en frivillig anbringelse. Det er ikke så meget politiets underretning, der fører til afgørelsen, men mere sagens udvikling og farens oplysninger ved underretningssamtalen om, at han ikke kan styre Daviti og har slået ham i afmagt.

Anbringelsen bliver iværksat umiddelbart, da Daviti allerede er startet i aflastning på opholdsstedet.

Kommunen bestiller også et udredningsforløb ved Integrationsnet til Daviti.

Kommunen udarbejder en handleplan for anbringelsen, som beskriver formålet med anbringelsen af Daviti.

4

OPFØLGNING

Der er løbende opfølgning på anbringelsen og på øvrig støtte, og kommunen inddrager både Davitis far og Daviti gennem deltagelse på opfølgningsmøder. Kommunen justerer løbende foranstaltningerne ud fra de behov, som opfølgningen viser, at der er.

Ankestyrelsens vurdering

UNDERRETNING

Kommunen følger fyldestgørende og rettidigt op på underretningerne. De foretager relevant akutvurdering, sender bekræftelsesbrev til underretter, partshører og orienterer faglig underretter.

FAGLIG UDREDNING

Den børnefaglige undersøgelse er for længe undervejs. Det tager kommunen over et år at afslutte den, selvom der er krav om, at den skal være afsluttet inden for fire måneder. Upåagtet den skrøbelige tilstand hos faren, som gør ham svær at samarbejde med for kommunen, burde kommunen have sikret, at den børnefaglige undersøgelse ikke var så længe undervejs. Eksempelvis ved at lade samtalerne med faren foregå i hjemmet, hvis problemet er, at han udebliver fra samtalerne. Hvis det på trods af kommunens fleksibilitet alligevel ikke er muligt at få faren til at samarbejde, burde kommunen udarbejde den børnefaglige undersøgelse på baggrund af de allerede foreliggende oplysninger.

Det skal desuden bemærkes, at hvis undersøgelsen undtagelsesvist ikke kan afsluttes inden 4 måneder efter henvendelsen, skal kommunalbestyrelsen udarbejde en foreløbig vurdering og snarest herefter afslutte undersøgelsen.

Sagsbehandleren burde også have inddraget integrationsmedarbejderen, der har en stor rolle i familien og dermed ville have kunnet tilføre yderligere relevant viden.

Det er relevant, at kommunen vil starte med familiebehandling, da man herigennem vil kunne skabe et overblik over øvrigt støttebehov, og da senere individuelle indsatser vil kunne profitere af det, hvis der ses en positiv effekt.

VALG AF INDSATS

Anbringelsen er en relevant foranstaltning, idet man gennem en længere periode har forsøgt at støtte familien i hjemmet, uden at dette har bedret familiens forhold. Tværtimod eskalerer det mere. Det er derfor positivt, at kommunen ændrer aflastningen til en anbringelse.

OPFØLGNING

Der er en tæt og relevant opfølgning i sagen.

Sagsforløb 3: Samlet anbringelse af søskende

Særlige udfordringer i sagen

- Manglende forståelse for egne og børnenes vanskeligheder
- Manglende forståelse for det danske system og reglerne i Danmark ift. opdragelse uden vold
- Skam knyttet til graviditet uden for ægteskab
- Mistillid til tolk

Om sagen

Familien består af en mor og to børn, hvoraf Faisal er den yngste på fem år. Moren kommer til Danmark sammen med sin eksmand, som slår hende og hendes ældste dreng. Kort efter ankomsten bor hun og drengen på krisecenter. Moren bliver skilt og efterfølgende gravid med en ny mand (Faisals far), som hun ikke vil fortælle, hvem er.

Faisal bliver tvangsanbragt som 1-årig i en plejefamilie, efter at andre foranstaltninger, såsom familiebehandling og støtteperson har vist sig ikke at være tilstrækkeligt. Efter et år overgår anbringelsen til at være en frivillig anbringelse.

Sagen varetages af en særlig enhed i kommunen, som udelukkende har sager med familier med komplekse problemer og anden etnisk baggrund end dansk. Enheden har specielt fokus på kulturforståelse og undgåelse af generaliserende vurderinger af borgere med anden etnisk herkomst end dansk.

1

UNDERRETNING

Kommunen modtager enkelte underretninger om Faisal. Underretningerne handler blandt andet om vold mod Faisals storebror og morens begrænsede engagement og indlevelse i Faisal. Derudover er der to henvendelser fra fagpersoner, som er bekymrede i forhold til morens følelsesmæssige omsorg for børnene.

Det er vores indtryk, at den underretning, der er mest afgørende for, at kommunen på et tidspunkt vælger at anbringe Faisal, er en underretning fra familiebehandleren om vold i hjemmet. Denne er startskuddet på arbejdet med at anbringe børnene.

Rådgiveren tager på hjemmebesøg dagen efter underretningen om vold, men det fremgår ikke, at der bliver talt om bekymringen for vold. Det gør man først ved hjemmebesøg et par uger efter, hvor politiet har været hos moren samme dag, da storebroren er blevet set med et blå øje, og dette var blevet anmeldt til politiet. Her fortæller rådgiveren, at kommunen er bekymret for begge drenge og deres udvikling.

2

FAGLIG UDREDNING

Kommunen har allerede forud for Faisals fødsel udarbejdet en børnefaglig undersøgelse, som viser, at den allerede iværksatte støtte i familien er tilstrækkelig.

Efter Faisal er født, udarbejder kommunen endnu en børnefaglig undersøgelse, som konkluderer, at Faisal er i begyndende fejludvikling. I forbindelse med den børnefaglige undersøgelse indhenter kommunen oplysninger fra moren samt en række fagpersoner. De inddrager ikke privat netværk i den faglige udredning, da det private netværk ikke bor i Danmark.

Den børnefaglige undersøgelse konkluderer, at der er åbenbar risiko for, at Faisals sundhed og udvikling lider alvorlig skade, såfremt han skal bo hjemme. Det skyldes utilstrækkelig omsorg for ham, da moren ikke i tilstrækkelig grad kan mentalisere og omsætte den modtagne vejledning og guidning i forhold til at dække Faisals følelsesmæssige behov.

I samtalerne med moren bliver der brugt tolk. Ved det første møde om Faisal fremgår det, at der bliver brugt en tolk, som moren kender, og som kender hendes familie. Det gør moren utryk, og hun vil fx ikke tale om Faisals far. Fremadrettet er der fokus på brugen af tolk, og hvilken dialekt moren taler. Der er enkelte møder, som aflyses grundet manglende tolk.

3

VALG AF INDSATS

På baggrund af udredningen beslutter kommunen at anbringe Faisal. Der går næsten tre måneder fra underretningen om vold, og yderligere to måneder fra kommunen begynder at tale med moren om anbringelse af både Faisal og hans storebror, inden der iværksættes en anbringelse. Det skyldes primært, at kommunen ikke kan finde en plejefamilie, der kan tage begge to. Det ender med, at familiebehandleren, som kommer i familien, udtrykker sin store bekymring og siger, at de ikke fortsat kan tage ansvar for børnenes trivsel i hjemmet. Herefter bliver Faisals sag lagt i børn og unge-udvalget, hvor moren deltager i mødet med advokat og tolk. Det er bekymringen for, at moren udøver vold samt bekymringen om morens manglende forældreevne, og at forældreevnen ikke udvikler sig positivt, der fører til afgørelsen om en tvangsanbringelse af Faisal.

Anbringelsen bliver iværksat umiddelbart efter, sagen har været i børn- og ungeudvalget. Efter noget tid giver moren samtykke til anbringelsen.

Kommunen afholder løbende mange samtaler med moren for at forsøge at give hende indsigt i Faisals behov og hendes egne manglende forældreevner, inden sagen forelægges børn og unge-udvalget.

Kommunen udarbejder en handleplan for indsatsen, som dog først er dateret tre måneder efter beslutningen om anbringelse. Moren er inddraget i udarbejdelsen gennem deltagelse i møde. Det fremgår ikke af sagen, om Faisal er inddraget.

4

OPFØLGNING

Der er løbende opfølgning på anbringelsen med fokus på, hvad der er den rette foranstaltning for både Faisal og moren. Moren deltager også til opfølgningsmøderne. Samtidig afholder kommunen enten børnesamtale eller gennemfører observation af Faisal inden møderne.

Ankestyrelsens vurdering

UNDERRETNING

Kommunen burde have behandlet de to henvendelser fra fagpersoner som underretninger, da begge har et indhold, som giver anledning til vurdering som underretninger.

Herudover er det den børnesagkyndiges vurdering, at kommunen burde have adresseret spørgsmålet om vold åbent i samtalerne med moren så hurtigt som muligt.

FAGLIG UDREDNING

De børnefaglige undersøgelser inddrager både relevante fagpersoner og moderen selv. I den første undersøgelse inden Faisal er født, er det fx tydeligt, hvilken hjælp man vurderer, at moderen skal have, og hvorfor. Mens den anden undersøgelse forud for anbringelsen inddrager relevant information med henblik på at dokumentere, at anbringelse er den rigtige løsning.

Herudover er det positivt, at rådgiveren bemærker dilemmaerne ved at benytte en tolk, som moren kender, og at denne situation ikke gentager sig til trods for, at det er en udfordring for kommunen at finde en tolk med den rette dialekt.

VALG AF INDSATS

Handleplanen er udarbejdet for sent, da den burde have været udarbejdet inden afgørelsen.

Kommunens fokus på at finde en plejefamilie, som kan tage begge børn, er positivt. Men det er for længe at vente næsten fem måneder efter en underretning om vold og løbende beskrivelser af et barn i begyndende fejludvikling. Også selvom der er støtte i hjemmet i perioden. Det fremgår dog, at kommunen har fokus på Faisals udvikling og trivsel og agerer, da familiebehandleren giver udtryk for bekymring.

Både rådgiver og familiebehandler bruger tid på at hjælpe moren med at forstå det danske system. Blandt andet at vold ikke er accepteret i opdragelsen, og at der er mange regler til at beskytte børn, som fx anbringelse. Desuden gør rådgiveren et stort arbejde for at forklare moren om anbringelsen og dens formål. Det er positivt og kan være medvirkende til, at forløbet har udviklet sig til en frivillig anbringelse.

OPFØLGNING

Der er en tæt og relevant opfølgning i sagen, hvor kommunen er omhyggelig med at give moren forklaringer, som er med til at sikre, at anbringelsen bliver en succes.

Sagsforløb 4: Negativ social kontrol

Særlige udfordringer i sagen

- Oplevelser i hjemlandet
- Negativ social kontrol, vold og æreskrænkende adfærd som del af opdragelsen
- Manglende forståelse af behov for behandling af psykisk sygdom

Om sagen

Familien består af forældre og tre børn, hvor Yosef er den ældste på 16 år. Moren kommer til Danmark sammen med Yosefs to mindre søskende. Faren kommer senere til Danmark sammen med Yosef. Forældrene har et konfliktfyldt forhold og tendens til at inddrage Yosef, hvilket kommer til at præge Yosef.

På grund af stigende negativ social kontrol fra forældrenes side og deres indbyrdes konflikter, bliver Yosef efter en række andre tiltag, såsom kontaktperson, familiebehandling og ophold på efterskole, anbragt på eget værelse med samtykke.

Kommunen har løbende fokus på inddragelse og på brug af tolk, indtil det ikke er nødvendigt længere, da moren lærer dansk.

Det er svært for kommunen at dæmme op for den sociale kontrol på andre måder end at flytte Yosef ud af hjemmet.

1

UNDERRETNING

Kommunen har kendskab til Yosef allerede, da han ankommer til Danmark på grund af en sag om hans lillebror. Kommunen modtager løbende underretninger, der blandt andet handler om generel mistriivsel, mistanke om negativ social kontrol og om småkriminalitet.

Yosef kontakter selv RED Center mod æresrelaterede konflikter, som laver en underretning til kommunen, da Yosef beskriver at blive udsat for vold, æreskrænkende adfærd og negativ social kontrol fra sine forældre. Fx fortæller han, at han dagligt er udsat for fysisk vold både med slag og genstande, at det er vigtigt for hans forældre, at han går klædt, opfører sig og har sat sit hår på en bestemt måde. Laver han en fejl, bliver han slået.

Dagen efter underretningen afholder rådgiveren en børnesamtale, hvor forældrene efterfølgende meldes til politiet for vold. Underretningen fra RED er medvirkende til, at kommunen tænker i løsninger i forhold til, at Yosef ikke skal bo hjemme.

2

FAGLIG UDREDNING

Kommunen udarbejder en børnefaglig undersøgelse på baggrund af underretningen fra RED om negativ social kontrol, vold og æreskrænkende adfærd. Det tager dem dog lidt over fire måneder. Kommunen inddrager oplysninger fra skolen, børnehus og en pædagogiske psykologisk vurdering. Kommunen inddrager ikke privat netværk ud over samtaler med forældrene.

Den børnefaglige undersøgelse konkluderer, at Yosef har behov for særlig støtte uden for hjemmet på grund af forholdene i familien på det tidspunkt. Det vurderes, at det er relevant, at Yosef har en neutral voksenrelation, der kan støtte ham i at træffe gode valg, samt én han kan betro sig til. Herigennem kan han også få støtte i at opnå en positiv kontakt til sin familie og i at opnå succesoplevelser med henblik på at øge hans selvværd.

I samtalerne med forældrene benyttes der altid tolk, indtil moren er blevet så god til dansk, at det ikke er nødvendigt. Moren vil i begyndelsen slet ikke have en tolk med, da hun mener, at hun forstår dansk, men tolken ender med at blive brugt i en periode.

3

VALG AF INDSATS

Umiddelbart efter underretningen fra RED sørger kommunen for at få Yosef væk fra hjemmet gennem et efterskoleophold. Inden Yosef får bevilget efterskoleopholdet, fokuserer kommunen primært på at bevilge familiebehandling og samtaler med kontaktperson.

Efter Yosef kommer hjem fra efterskole, bliver der truffet afgørelse om anbringelse, da hverken Yosef eller hans forældre ønsker, at han skal bo hjemme. Det skyldes, at der inden efterskoleopholdet var et højt konfliktniveau mellem forældrene, hvor Yosef også blev inddraget. På efterskolen har Yosef udviklet sig positivt, og derfor vurderer kommunen, at han vil have gavn af at bo ude. Han bliver derfor anbragt på eget værelse. I processen inddrages både Yosef og hans forældre.

Kommunen udarbejder en handleplan i forbindelse med anbringelsen, men den går primært på familiebehandlingen. Det fremgår af handleplanen, at indsatsen handler om at få Yosef til at lære at bo selv, samt selv tage kontakt, hvis han har brug for hjælp.

4

OPFØLGNING

Kommunen har løbende afholdt opfølgningsmøder, men et af møderne udskydes på grund af corona og afholdes først et halvt år efter tre måneders opfølgningen. På møderne deltager både forældrene og Yosef.

Ankestyrelsens vurdering

UNDERRETNING

Kommunen er gode til at handle på underretningerne, samt bekræfte, partshøre og orientere faglig underretter. Dog er akutvurderingerne i denne sag ikke særlig tydelige, idet at der ikke fremgår begrundelse for vurderingen, men blot at den er blevet vurderet.

FAGLIG UDREDNING

Kommunen burde have inddraget familiebehandleren, kontaktpersonen og efterskolen i den børnefaglige undersøgelse, da det kunne have givet et bredere syn på ham, selvom de ikke havde kendt Yosef i lang tid. Derudover kan det undre, at der ikke er inddraget privat netværk.

Endelig skal det bemærkes, at udarbejdelsen af den børnefaglige undersøgelse overskred fristen på fire måneder, uden at der var en begrundelse for fristoverskridelsen.

VALG AF INDSATS

Kommunen har fulgt familien tæt og løbende truffet afgørelser om indsatser. Inden Yosef får bevilget efterskoleophold, har kommunen primært fokuseret på indsatser, der ikke kræver børnefaglig undersøgelse eller handleplan, hvorfor der ikke ligger mange af disse i sagen. Den børnefaglige undersøgelse er generelt et godt redskab til at afdække familiens og barnets ressourcer og vanskeligheder, hvilket kunne have hjulpet kommunen yderligere.

Den børnesagkyndige vurdering er samtidig, at kommunen i forbindelse med anbringelsen på eget værelse ikke har etableret et tilbud, der matcher Yosefs behov. Yosef har behov for mere støtte, så en plejefamilie eller et opholdssted med tættere voksenkontakt kunne have været relevant.

OPFØLGNING

Kommunen har en tæt opfølgning på sagen. Det fremgår dog ikke, at der har været afholdt de lovbestemte opfølgninger.

Sagsforløb 5: Udrejse ved udsigt til anbringelse

Særlige udfordringer i sagen

- Manglende forældrekompetencer
- Udrejse fra Danmark
- Vold i familien
- Manglende netværk i Danmark
- Manglende forståelse af behov for behandling for psykisk sygdom

Om sagen

Familien består af mor, far og tre børn, hvoraf Ahmad er den yngste på fire år. Faren kommer til Danmark alene og bliver familiesammenført med moren efter en årrække. Ingen af Ahmads forældre forstår dansk, og ingen af dem har haft et arbejde i Danmark. Ahmads mor har stadigvæk processuel opholdstilladelse, så hun har ikke ret til nogen ydelser.

Kommunen beslutter at tvangsanbringe Ahmad på grund af vold i hjemmet og manglende forældrekompetencer hos forældrene. For at undgå tvangsanbringelsen bliver Ahmad og hans søster bortført til oprindelseslandet af deres far. Derfor har kommunen ikke kunnet iværksætte tvangsanbringelsen.

Kommunen har løbende fokus på inddragelse og forældrenes baggrund. De benytter tolk til alle møder, og på hjemmebesøg gør de brug af telefontolk. I forbindelse med Ahmads anbringelse får forældrene tilknyttet en § 54 støtteperson, der tidligere har været deres tolk. De får også en samværskonsulent, der taler deres modersmål.

Forældrene har ikke en forståelse af egne manglende evner i forhold til opdragelse, de udøver vold, og det er svært for kommunen at forklare forældrene, hvorfor kommunen handler, som de gør.

1

UNDERRETNING

Kommunen modtager mange underretninger gennem Ahmads opvækst. Underretningerne handler primært om bekymring for vold i familien, og at forældrene ikke er i stand til at se og imødekomme børnene. Underretningen om Ahmads fars bortførelse af de to børn er det sidste, der er sket i sagen.

En underretning fra en af Ahmads mors kontakter som beskriver, hvordan faren slår børnene, fører til, at faren får en fængselsdom. Da han bliver løsladt, flytter moren og børnene midlertidigt på en familieinstitution, hvor faren senere også tager ophold.

Efter en underretning fra familieinstitutionen om, at faren fortsat slår børnene, tager forældrene hjem, mens Ahmad og hans søskende bliver på familieinstitution, mens kommunen søger efter en plejefamilie.

2

FAGLIG UDREDNING

Efter underretning om vold i hjemmet udarbejder kommunen en børnefaglig undersøgelse. Den kommer til at strække sig ud over de lovbestemte fire måneder, da kommunen afventer forældrekompetenceundersøgelsen samt et notat fra Børnehuset. Kommunen indhenter også oplysninger fra familieinstitutionen og samtaler med forældrene. I samtalerne med forældrene bliver der altid brugt tolk, da forældrene ikke kan tale dansk. Der bliver ikke inddraget privat netværk, da familien ikke har et netværk i Danmark.

Den børnefaglige undersøgelse konkluderer, at børnene har behov for massiv støtte, der ikke kan gives i hjemmet med forældrene, da børnene i længere tid har været i en fejludvikling. Samtidig vurderes det, at ingen af forældrene har ressourcer til at støtte begge børn på samme tid i de særlige behov de har. Det vurderes yderligere, at dette vil blive vanskeligere og vanskeligere, når børnene bliver ældre.

Forældrekompetenceundersøgelsen viser, at forældrene er mere optaget af deres egne behov end af børnenes. Den konkluderer, at Ahmad og hans søskende har behov for ro og en struktureret hverdag, som forældrene ikke kan give. Kommunen vurderer, at der ikke kan ventes på, at forældrene forbedrer deres forældrekompetencer.

3

VALG AF INDSATS

Kommunen beslutter på baggrund af den børnefaglige undersøgelse, at børnene skal anbringes uden for hjemmet for at sikre deres fremtidige trivsel. Der skal sideløbende arbejdes på at støtte forældrene i at udvikle deres forældrekompetencer, og der skal være regelmæssigt samvær.

Da børnene bliver anbragt, er der gået en uge siden familieinstitutionens underretning om farens fortsatte vold mod børnene. Forældrene indvilger i en frivillig anbringelse og får samvær én time om ugen. Børnene fortsætter med at bo på familieinstitutionen, mens kommunen forsøger at finde en plejefamilie, hvilket hurtigt lykkes.

I mellemtiden bevilger kommunen psykologhjælp til Ahmads forældre, hvilket de ikke er interesserede i. Og efter noget tid trækker forældrene deres samtykke til anbringelsen tilbage. Tre måneder efter stadfæster Ankestyrelsen børn og ungeudvalgets afgørelse om anbringelse, og Ahmad og hans søskende skal fortsat være hos plejefamilien. Dette overholdes dog ikke, da faren udrejser med Ahmad og hans søster.

Kommunen udarbejder en handleplan i forbindelse med anbringelsen. Forældrene har været inddraget i handleplanen. De fleste samtaler med forældrene er blevet brugt på at få dem til at forstå deres manglende forældreevner.

4

OPFØLGNING

Kommunen har løbende indkaldt til opfølgningsmøder med forældrene, hvor forældrenes § 54 støtteperson, plejemoren, rådgiveren, samværskonsulenten og familieplejekonsulenten har deltaget.

Det seneste stykke tid har opfølgning ikke været muligt, da faren er rejst ud af landet med Ahmad og hans søster.

Ankestyrelsens vurdering

UNDERRETNING

Kommunen handler akut i de situationer, hvor der skal handles akut. Det ses dog ikke, at kommunen har en fast praksis for bekræftelse af underretningerne, partshøring af forældrene samt akutvurdering af underretningerne. Der foreligger enkelte bekræftelser og partshøringer, men ingen akutvurderinger af underretningerne.

FAGLIG UDREDNING

Den børnefaglige undersøgelse er god, men er for længe undervejs. Det sker for at indsamle tilstrækkelig data ud over de fire måneder, i og med at der foretages en placering på familieinstitution. I tilfælde hvor fire-månedersfristen ikke kan overholdes skal sagsbehandler lave en foreløbig vurdering. Det er ikke sket i denne sag.

Den juridiske vurdering er yderligere, at der i første undersøgelse ikke er inddraget meget om Ahmad, men at der rådes bod på det senere, da der laves et tillæg, der primært omhandler Ahmad.

VALG AF INDSATS

Kommunen har handlet relevant og rettidigt, og de har gjort en stor indsats for at få forældrene til at forstå, hvilke indsatser kommunen sætter i gang og hvorfor.

Handleplanerne er gode, og det bemærkes, at forældrenes etniske oprindelse og de udfordringer, det giver, er nævnt i handleplanen. Det er udtryk for, at det er noget, kommunen tager eksplicit stilling til i arbejdet.

OPFØLGNING

Kommunen har en tæt opfølgning på sagen, hvor man systematisk inddrager relevante fagpersoner omkring forældrene.

